

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje společenskému vývoji v Českých Budějovicích v 19. a na počátku 20. století, který je nahlížen z perspektivy místní pivovarské a pohostinské kultury. Na příkladu vzájemné koexistence dvou budějovických pivovarů a jejich hospodářského soupeření jsou demonstrovány principy hospodářského nacionalismu v regionálním měřítku. Druhá část práce se zaměřuje na budějovické hostince a výčepy, které jsou představovány jako důležitá místa společenského života a konzumu. Za tím účelem byla sestavena typologie příslušných podniků a analyzováno jejich zařízení, provozované volnočasové a kulturní akce i nabídka odpovídající společenské vrstvě, která podnik navštěvovala. Práce se zabývá rovněž vzájemnou provázaností pohostinských zařízení a dodavatelů piva. Náčrt odbytových zón obou pivovarů v rámci města a předměstí je kladen do souvislosti s národnostním a sociálním statutem obyvatel dané oblasti a otevírá v závěru práce řešenou otázku, zda byla návštěva určitého podniku, či konzumace konkrétní značky piva vnímána rovněž jako doklad národnostní příslušnosti a loajality. Dvě závěrečné případové studie představují „odvrácenou stranu“ pohostinské kultury a naznačují, že vztah většinová městská společnosti byla ve svém vztahu k provozování hostinců ovlivňována docela jinými skutečnostmi, než byla problematika nacionální.

Klíčová slova: České Budějovice, pivovar, pivovarnictví, hostince a výčepy, nacionalismus, hospodářský nacionalismus, dějiny konzumu